

יכולת של מאסטרית שהגיעה לבשלות

רשמים מביקור בתערוכות החדשות של מרב סודאי "פריזמה" ושי זילברמן "בעליל"

שתפו בפייסבוק
שתפו וחבריכם יקראו את הכתבה ללא תשלום

[שתפו כתבה במיילשתפו כתבה במייל](#)

מעבר לטוקבקים

שמרושמרו את הכתבה לרשימת הקריאה
קריאת זן
הדפיסו כתבה
עברו לתצוגת גלריה

מרב סודאי חולמת (דיוקן עצמי) 2020 גואש ופחם על בד קטעצילום: עוזי צור

[עוזי צור](#)

קבל התראות בתיבת הדואר האלקטרוני שלך עבור כתבות מ עוזי צורהתראות במייל

08בפברואר 2023

מרב סודאי, "פריזמה", אוצר: ציבי גבע, גלריה מאיה, תל אביב

דמויות הנשים הממלאות את הבדים בציוריה של מרב סודאי מלמדות על יכולת רישומית וציורית של מאסטרית שהגיעה לבשלות אך משמרת גם מהראשונות של תחילת הדרך. הדמויות שלה נותרות בשטח ההפקר המבורך שבין ממשות לרפאים, והיכולת של סודאי לברוא שקיפיות מעורר קנאה. במבט מרפרף הציורים נדמים לאקווריום שמימיו נמצאים בין הצלול לעכור, כשאת השקוף והעמוק של מרחבי הציורים מחשקים עדיין כמסגרת רצועות הדבק הרחבות שהצמידו את הבדים הגולמיים אל המשטח שעליו צוירו, כחלק אורגני מחומריותם ובוֹבזמן כמרכיב מנוגד, גשמי.

ב"שולחן (דיוקן עצמי)" סודאי רושמת־מציירת את דמותה בתנוחה של שולחן, כשהחלק הרך והחשוף של קדמת גופה הוא המשטח המופנה קוממיות כלפי מעלה. זהו מעשה החפצה בהפוך־על־הפוך המחזיר את הגוף והיישות הנשית לחזקתה המלאה. החושניות, היופי, הפגיעות והעוצמה הקורנים מהדיוקן הזה נוהרים לאורך גליל הגוף הערטילאי השולחני. לפלג גופה התחתון צמודים מכנסיים קצרים אדומים כתות, שמבעד לשקיפותם מתכהה מסתורי משולש הערווה. ראשה מתרומם מעל משטח הגוף ואשד שיערה השחור צונח כבד לאחור כהילה לילית, מופנה לעברנו, אך המבט מפניה, שתוויהם כמעט ונמחקו, מביט אל מושא עלום הנמצא מאחורינו, והפנים פני אשה יפת תואר כנגד גוף של נערה.

עברו לתצוגת גלריה

מרב סודאי חלקים כחולים (דיוקן עצמי) 2020 גואש ופחם על בדצילום: עוזי צור
להמלצות וביקורות על ספרים חדשים - הירשמו עכשיו

דוא"ל *

אנא הזינו כתובת אימייל
להרשמה

- **הצצה אל לבו של האספן**
- **עוצם עין אחת | רגש מדויק כחוט השערה**

ב"מאין באתי (דיוקן עצמי)" הדמות הבודדת מתרבה לקבוצה של דמויות זהות הנמצאות בתנוחות שונות, חלקן בתנוחה שהיא צדודית וחזית כאחת כדמות מהאמנות המצרית. נפלא האופן שבו הן שלובות אלו באלו ככלים שלובים ומשלימים וגם משתקפות אלו מבעד לאלו כאגני זכוכית. כל אחת שקועה בעצמה אך מכילה את האחרת המכילה אותה מצדה, וכולן שורות באור צבעוני, זוהרות ועמומות, ושערן נאפל לעתים עד לשחור-סגול-כחול.

"שיער כחול (דיוקן עצמי)" הוא אחד הציורים המורכבים והיפים בתערוכה. דמותה של האמנית מתרוממת באלכסון מתחתית הציור כפסל חי, מונומנטלי וחושני. גפיה גדומים, מותירים את הגוף פגיע, חושני וחשוף. תנועה חשאית עוברת לאורכו מצד לצד כשמי תהום אפלוליים גואים בו עד מתחת לקו החזה. הפנים שקועות בגומחת הראש שהלילה כבר נקווה בה כנגד נהרת הרקע הסמיכה הנוהה מבפנים באור בשל, ובין לבין מפריד השיער הכחול שיש לו נוכחות פיסולית משל עצמו. לאורך צדם האחד של הראש והגוף מתפתל נחש שחור של צל.

-פרסומת-

ב"שבורה (דיוקן עצמי)" דמותה שרועה לאחור על גבה בהקצר דרמתי עז, לא אופקית אלא אנכית, דבר המעצים עוד יותר את האופן שבו היא מתמסרת לשכיבה לאחור, עד שמאסת גופה העשוי אור נכנע ומתמוסס להקצר. היא שרועה על שדות צבעוניים, בין אדמדם לירקרק, המחלחלים גם בה. ואז נשלחת זרוע הלופתת ושוברת בעוצמה את כניעות גופה לשניים והפות המשוער נלכד במצבט של דם.

עברו לתצוגת גלריה

מרב סודאי ידיים למעלה (דיוקן עצמי) 2020 גואש ופחם על בד קטעצילום: עוזי

צור

"ידיים למעלה (דיוקן עצמי)" הוא ציור רישומי יוצא דופן במכלול, כשרוחה של הציירת השוודית הילמה אף קלינט שורה בו. פלג גופה העליון מצוי בתנועה פנימית המכפילה את ידיה, שדיה וראשה. יד אחת חופנת בעדינות את שדה ולשתיים מארבע ידיה המורמות כסיות, האחת שחורה והשנייה חומה כעפר. עץ משתרג אליהם ופראי בחלל גופה כיישות זכרית, פירות אדומים כרימונים תלויים בבשרה המואר האפרפר, פניה הענוגות מביטות אלינו פעם בצדודית ופעם מלפנים ברבזמן, ולהן עין אחת מהורהרת משותפת. זו עבודה יפהפייה שיש בה פגיעות וכוח.

המיטב של הארץ אצלך בווטסאפ

[להרשמה](#)

האמן והאוצר ציבי גבע אצר את התערוכה ברגישות ומתוך קירבה גדולה למעשה הציור ולציורים. את התערוכה מלווה ספר אמן יפה (עיצוב: אביגיל ריינר ואור סגל) המקרין מדפיו את עושר השקיפיות והפרטים החושני של סודאי. זהו גם המקום לשבח את המחויבות המתמשכת של גלריה "מאיה" להצגה ולהנגשה של ציור ואמנות מקומיים.

שי זילברמן, "בעליל", אוצרת: שלומית ברזיר, גלריה עינגע, תל אביב

שי זילברמן פיצח כבר לפני זמן את הקוד למעשה המרכבה של אמנות הקולאז'. הוא עושה זאת ברהיטות ומהימנות שמעטים כמוהן בעולם. הדיוק המוחלט שהקולאז' מצריך הוא של שיעון שווייצרי שכל סטייה הכי זעירה תפר את קסמו, כי זהו מעשה קסם פשוט לכאורה הבורא מהמצוי והממוחזר דבר חדש שהוא גם ישן, מעשה מרכבה שרבים התפתו לו וכשלו בו.

התערוכה הנוכחית, רבת היופי, מציגה את החיבור הזילברמני בחודו, בשיאו: דיוק של חיבור צורני ותוכני לגופו וגם החיכוך ביניהם, הבוראים שירה שקולה ואנינה בחרזיה של מין עם מינו ושאינו מינו. לכך נלווה חוש ההומור הדק מן הדק של זילברמן המשוך כחיוך משופם על פני העבודות יחד עם תחושת הזמן המאגית הגלומה בהן: זמני עבר שונים שזילברמן כורה מרבדים שונים של התרבות והאמנות במינונים והתכות מדויקים של שיען או צורף.

עברו לתצוגת גלריה

שי זילברמן עבודת קולאז' מתערוכתו " בעליל" צילום: עוזי צור

חיבור שכזה, המכיל את חלקיו השונים של המתכון, מתרחש בקולאז' שבו זילברמן מחבר במדויק צילום קטן ומצהיב של קרוניות רכבל התלויות מעל נוף הרים אלפיני על כבלי מתח גבוה המפלחים באלכסון את נוף הנגב המדברי והבראשיתי המעוור באורו. הדיוק, ההומור, תחושת הזמנים, משקלי הדברים וההתערבויות השונות כל-כך של האדם בטבע הם מושלמים.

אך השלמות הזאת מעוררת חשש זעיר: האם הקוד שזילברמן פיצח לא ננעל שוב בתוך עצמו לכדי שלמות עטירת יופי שאין להוסיף או לגרוע ממנה אפילו פרט אחד זעיר לכדי משהו שהוא קלאסי ומסורתי כבר בהיווצרו?

עברו לתצוגת גלריה

שי זילברמן קולאז' מתערוכתו " בעליל" צילום: עוזי צור

החשש הזה מופרך באחד הקולאז'ים יוצאי הדופן בתערוכה, בחספוס הראשוני הגולמי שבו. בחיק תיבה שחורה מונח צילום שחור-לבן שזילברמן גזר מעיתון ישן ובו צמד גברים במעילי גשם וכובעים מעידן אחר, ועל ראש וחצי של "הדוגמנים" הוא הניח גזיר שנחתך כמו בגסות מצילום שחור-לבן של עננים מעל רכס הרים משונן שפגעי הזמן כירסמו בפינתו התחתונה. דברים דומים ושונים מותכים זה לזה כאן בפשטות גאונית היולית.

בתערוכה גם מתרחש מעבר הדרגתי מרתק מקולאז'ים של מציאויות זמנים שונים אל קולאז'ים מופשטים לחלוטין, צורניים וגיאומטריים, שבהם הניירות הצבעוניים מתפקדים כלוחות זכוכית בוויטראז'ים חילוניים.

התואם בין מעשה האצירה המשובח של שלומית ברזיר לעבודות של זילברמן הוא רהוט, משלים ומדגיש את יופיין האנין. כתיבות העץ הצבעוניות שבהן משוקעים הקולאזים שהיו לחלק מהעבודה, והנגיעה הקטנה של הומור בשם התערוכה "בעליל", המכיל את זרע הספק.